

Zveřejnili jsme unikátní výzkum postojů české veřejnosti k nutné reformě zdravotnictví

3.12.2024 - | Národní asociace patientských organizací

Většina české populace si je vědoma, do jak velkých problémů se dostalo české zdravotnictví, a uznává potřebu jeho rychlé reformy.

Lidé si nejvíce stěžují na délku čekání na termín u ambulantních specialistů i v nemocnicích na plánované výkony. Většina veřejnosti je navíc přesvědčená, že za posledních pět let se české zdravotnictví v ničem nezlepšilo. To je alarmující výsledek v situaci, kdy za zmíněnou dobu výdaje na zdravotnictví vzrostly o více než 250 miliard Kč.

Tyto závěry vyplývají z výzkumu *Zdravotnictví očima české veřejnosti*, na kterém NAPO spolupracovalo s Kanceláří zdravotního pojištění (KZP). Média i odbornou veřejnost jsme s nimi seznámili v úterý 3. prosince na prezentaci v budově VŠE. Výzkum realizovala Agentura GEN z Fakulty informatiky a statistiky na VŠE, sběr dat zajistila výzkumná agentura ResSolution. Výzkum proběhl v rámci iniciativy Zdravotnictví 2030+ s finanční podporou projektu EU Flash Horizon a společností AIFP, Roche a Takeda.

Stáhnout tiskovou zprávu

Zjišťovali jsme názory na současný stav i budoucnost zdravotnictví

Reprezentativní vzorek české populace poskytl nejen svůj pohled na současný stav zdravotnictví, ale také své postoje k různým změnám, které by zdravotní péči mohly v budoucnosti čekat – od vyšší spoluúčasti na úhradách až po snižování počtu nemocnic. „O tom, jak české zdravotnictví reformovat a zachránit dostupnou moderní zdravotní péči pro všechny obyvatele, se již nějakou dobu vede velmi živá odborná debata. V médiích na toto téma vycházejí články každý týden. Jen politické strany k tak zásadnímu tématu zatím mlčí. Věříme, že politici využijí závěry tohoto výzkumu při tvorbě volebních programů pro blížící se parlamentní volby. Už není na co čekat,“ říká předseda NAPO Robert Hejzák.

„Veřejnost dává v tomto výzkumu návod politikům, kam mají směřovat své úsilí. Jeho zjištění přinášejí cenné podněty pro zodpovědné plánování změn, které by zvýšily efektivitu a udržitelnost systému, aniž by se zhoršila jeho dostupnost pro občany,“ dodává ředitel KZP Ladislav Švec.

Poptávka po koncepčních změnách ve zdravotnictví je vysoká

Osm z deseti dotázaných cítí, že reforma současného zdravotnického systému je nezbytná. Většina z nich (81 %) preferuje okamžité změny, zbytek (19 %) se přiklání k postupným krokům v horizontu následující dekády. Pro rychlý začátek koncepčních změn jsou především ženy, které obecně projevují o zdravotnictví a podobná témata vyšší zájem.

Diskuze o reformě s sebou nevyhnutelně nese otázku, zda a jakých dnes obvyklých standardů by se lidé byli ochotni vzdát. Odmítli omezení počtu ordinací a nemocnic, které by prodloužilo dojezdovou vzdálenost do zdravotnického zařízení (71 %) i prodloužení čekacích dob v neakutních případech (73 %). Ukazuje se, že veřejnost tenduje k sociálně citlivým změnám – možnost, aby si drahou péči nad 10 mil. Kč ročně hradil pacient sám, odmítlo 83 % dotázaných.

Naopak většina respondentů a respondentek (70 %) podporuje finanční zvýhodnění pro ty, kdo se chovají ohleduplně ke svému zdraví. Tuto formu motivace preferují především vysokoškolsky vzdělaní (85 %) a lidé starší 65 let (84 %). Druhým nejpřijatelnějším řešením je možnost volby mezi různými nabídkami pojišťoven dle výše pojistného (souhlasím 51 %). Relativně vysokou podporu (40 %) má i cesta, kdy by si pacienti platili levnější péči do 1000 Kč sami.

Lidé se nejvíc bojí nedostatku lékařů

Z demografického hlediska s sebou blízká budoucnost nese hned několik hrozeb, které podobu zdravotnictví v ČR ovlivní. Dotazovaní se jednoznačně nejvíc obávají nedostatku lékařů a zdravotnického personálu (50 %). Až se značným odstupem se objevovaly obavy z nedostatku financí (13 %) a nedostatku léků (12 %). Naopak přibližně třetina (32 %) neví, jaké problémy by mohly nastat, nebo ani žádné neočekává. Problematické budoucnosti zdravotnictví si jsou vědomi především lidé s vyšším vzděláním.

S nedostatkem lékařů souvisí i nejčastěji pociťované problémy, na které lidé při využívání zdravotní péče narážejí už dnes. Nejčastěji (51 %) si stěžují na čekací doby u ambulantních specialistů a na plánované zákroky v nemocnici (45 %).

Hodně lidí nenajde nic, za co by zdravotnictví pochválili

Lidé zapojení do výzkumu ohodnotili české zdravotnictví průměrnou známkou 2,77. Mladší generace projevila vyšší spokojenost, starší generace v aktivním věku do 64 let však udělila známku 3,07. Stejně tak pacienti s chronickým onemocněním a jejich pečující byli ve svém hodnocení kritičtější (známky 2,89, resp. 2,84).

Výzkum ukázal, že není moc aspektů, které veřejnost na českém zdravotnictví oceňuje. Nejčastěji zmiňovaným kladem bylo technologické vybavení a odbornost zdravotnického personálu (30 %), dále dostupnost zdravotní péče (18 %), kvalita péče spolu s ochotou personálu (16 %). To jsou docela nízká čísla, navíc téměř pětina dotázaných nenašla nic, co by stálo za pochvalu.

Lidé si i přes nárok na bezplatnou péči zvykají platit

Mezi pozitivy českého zdravotnictví se vyskytla také bezplatnost zdravotní péče, kterou však ocenilo jen 16 % dotázaných. Není překvapením, že číslo není vyšší. Výzkum ukázal, že významná část populace (46 %) se často setkává s požadavky na platby za poskytnutí služeb hrazených pojišťovnou. Nejčastěji se jedná o poplatky za jednorázový zdravotnický materiál (19 %), ty jsou zvyklé platit především ženy. Respondenti a respondentky dále uvedli i problematičtější platby spojené s vyšším komfortem a lepším materiálem (15 %) či registračními poplatky u lékaře (15 %). Alarmující je, že část pacientů je nucena platit za běžné administrativní úkony, jakými jsou online rezervace termínu (5 %), přijetí na domluvený čas (4 %), nebo dokonce přednostní poskytnutí péče (2 %).

<https://silapacientu.cz/2024/12/03/zverejnili-jsme-unikatni-vyzkum-postoju-ceske-verejnosti-k-nutne-riforme-zdravotnictvi>